



Quæstionum, Et Resolutionum Legalium Libri Duo

Quorum Prior in duas Partes divisus, continet Resolutiones Beneficiales, Canonicas Et Regulares: Secundus Controversias Civiles determinat

Quæstionum, Et Resolutionum Legalium Libri Duo - Quorum Prior in duas Partes divisus, continet Resolutiones Beneficiales, Canonicas Et Regulares: Secundus Controversias Civiles determinat

Tonduti, Pierre François de

Lugduni, M.DC.LXXXIX.

Cap. CXXXII. De priuilegiis Equitum Hierosolymitanorum, ratione exemptionis à solutione collectarum, & aliarum impositionum, necnon etiam Decimarum, tam quoad ipsos, quàm quoad illorum colonos; & ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98388](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98388)

te maturè considerata, interventionem dicti Procuratoris generalis validam & legitimam declarat: quod Generalis fieri potest, cui licitum est in illo Ordine etiam leges generales promulgare, ut testatur Lezan. in sum. quæst. Regular. part. 2. cap. 13. num. 14. multoque magis leges & constitutiones Ordinis & Capitulorum generalium, necnon dubia circa ipsas interpretari, & declarare; cum etiam de jure communi hoc spectet ad Generales quorumcunque Ordinum; imò hoc necessarium est pro bono illorum regimine, ut testatur Portel. in dub. Regular. in verbo Generalis Ordinis, num. 6. & post ipsum Lezan. dicto cap. 13. num. 14. lib. 2.

- 4 Ad secundam quæstionem responderetur, quod cum Procurator generalis, ejusque in officio antecessores sint in illa quasi possessione interveniendi in Definitorio & in electionibus, omnes electiones, & alii actus per ipsos facti sunt validi & legitimi, quia quando quis est in quasi possessione eligendi, electio per eum facta est valida, quamvis talis eligens non esset fundatus in petitorio, seu in jure eligendi: textus est expressus in cap. querelam 24. de elect. cui concordat textus in cap. constitutionibus 19. de jure patronatus. † Quia cum electio sit fructus jatis eligendi, quemadmodum ad bonæ fidei possessorem fructus rei temporalis pertinet, quamvis re vera dominus non sit, ut notatur in cap. in litteris 5. de restitu. spoliat. Selva in tract. de benefic. part. 2. q. 7. n. 1. & est textus in l. bona fidei, ff. de acquir. rer. domin. ita isti quasi fructus debent pertinere ad eos, qui sunt in possessione eligendi, aut similes actus faciendi, ut notant omnes DD. in d. cap. querelam, & nominatim Abb. n. 4. Quibus non ab simile est quod dicitur † de eo, qui est in quasi possessione præsentandi: quia præsentatio ab eo facta sustinetur, quamvis postea probaretur nullum jus illi competere? Abb. in d. cap. consultationibus, n. 2. de jure patronatus, Mantica, decis. 360. n. 6. Cavalier, decis. 607. n. 6. Rot. decis. 174. n. 2. & 362. n. 2. part. 5. recent. Addent. ad Burat. decis. 776. n. 12. Lotter. de re beneficiar. lib. 1. quæst. 34. n. 26.
- 7 Ad tertiam difficultatem responderetur, interitum censura, vel excommunicationis occulta, esse eligibilem, & illius electionem tenere, & esse validam, quamvis postea impedimentum excommunicationis, aut aliud simile fuerit detectum & verificatum. Hæc est communis Doctorum resolutio in cap. cum Ecclesia Sutrina 3. de causa possessionis & proprietatis, & in cap. ad probandum 24. & ibi maxime Felia. num. 1. & 3. de re judic. qui hoc præcipuè locum habere asserit, quando agitur de publica utilitate, vel officio publico: per text. in l. Barbarius Philip. ff. de offic. Prætoris, cum odiosum & durum esset in hoc præclaro Ordine, res omnes gestas, & executioni demandatas, & ab omnibus ferè approbatas, non sine publicæ quietis perturbatione revocari: faciunt tradita per Sanch. de matrim. lib. 3. disput. 22. num. 56. & sequentibus: † ubi disputat an valeant gesta, & absolutio sacramentalis per habentem ritulum, quando per delictum occultum illum amisit, vel occultè revocatus est à Superiore? Et concludit gesta per illum esse valida, quia retinet possessionem, qua privati non potest nisi cum causæ cognitione: quod ampliat n. 58. ut locum habeat, etiam si privatio & inhibicio hominis esset occulta: quia tunc valent gesta ex communi errore, & sic fuisse decisum per Rot. decis. 176. n. 2. post secundum vol. consil. Farinac. ubi concluditur, quod gesta ab occulto excommunicato ratione publici officii sustinentur: & decis. 534. n. 3. part. 1. recent. † ubi dicitur

quod gesta per Episcopum sunt valida, & collatio beneficii per eum facta, sustinetur ratione publici officii: quamvis esset excommunicatus, quando excommunicatio esset occulta.

Ad ultimam quæstionem responsum fuit, appellationem ab actu electionis interpositam non impedire quin procedatur ad ulteriora, & quin electi accipiant possessionem illius officii, munetis, vel beneficii, ad quod electi sunt; quia cum ad electionem non procedatur in forma judicii, hujusmodi appellationes dicuntur extrajudiciales, prout & sic minatae fuerunt ab appellantis, quæ propterea non habent effectum suspensivum, nec impediunt quominus electi possessionem assequantur: Lez. cellor. de arrent. part. 2. cap. 12. limit. 3. num. 2. & limit. 40. n. 6. & 7. Gonzal. ad regul. 8. gloss. 3. §. 1. in annotat. n. 27. ubi sæpius in Rota decium fuisse testatur Marefcot. lib. 2. variar. resolut. cap. 64. n. 4. & dixi in tractat. de prævent. judic. p. 1. c. 32. n. 12. Et ita fuit observatum.

CAPVT CXXXII.

De privilegijs Equitum Hierosolymitanorum, ratione exemptionis à solutione collectarum, & aliarum impositionum, necnon etiam Decimarum, tam quoad ipsos, quàm quoad illorum colonos: Et utrum illis renuntiare censeantur per solutiones factas per aliquot annos: Et utrum ille qui habuit jura principatus in aliquo loco, post factam cessionem illorum jurium retineat pristinam exemptionem, in memoriâ antiquæ Dignitatis.

SVM MARI VM.

1. Impositio collectarum est actus jurisdictionis.
2. Subditi non possunt imponere collectas in principum principis, imò Princeps in causa necessitatis potest collectare subditos suos.
3. Immunitas bonorum Principis est realis.
4. Immunitas bonorum Principis revisit, si per eum alienata postea ad ipsum redeant.
5. Habentes jurisdictionem aliam & bassam in aliquo territorio, sunt immunes à collectis.
6. Domini jurisdictionales succedunt in juribus Principis, ideo non tenentur ad expensas extraneas Communitatis.
7. Bona dependentia ex feudo sunt immunita à collectis.
8. Privilegium est reale quando non conceditur intuitu persone, sed præcipuè intuitu rei.
9. Quando officium, vel Dignitas expirat cum placito Principis, privilegia Dignitatis, & Officii retinentur & durant.
10. Equites Hierosolymitani sunt verè religiosi, & gaudent immunitate Ecclesiastica.
11. Exemptio Ecclesiasticorum fundata est in Scripturis sacris, & constitutionibus civilibus, & canonibus.
12. Equites Hierosolymitani plurima habent privilegia exemptionis, à Summis Pontificibus, Regibus, & Principibus concessa, & nominatim à Principibus Avaricensibus.

13. Equites prædicti sunt exempti à solutione Decimarum, & tales per plurima arresta Curiarum declarati: & num. 15.
14. Equites prædicti sunt exempti à Decimis, etiam quoad personam colonorum, & firmariorum.
16. Solutiones factæ in vim decretorum provisionaliū non præjudicant solventi.
17. Exemptio concessa propter merita, censetur facta titulo oneroso, & ideo non fit præjudicium illi qui solvit per aliquot annos.
18. Solutiones factæ per æconomos, & procuratores, aut etiam per Religiosos particulares, non præjudicant Ordini.
19. Exemptus licet sibi præjudicet renuntiando exemptioni, non tamen præjudicat Tertiis, qui non renuntiavit.
20. Solutio exacta non præjudicat solventi.
21. Solutio facta per aliquot annos non præjudicat quoad solutiones futuras.
22. Clausula decreti irritantis apposta in privilegio, facit ut illi non præjudicetur per solut. onus.

Equites Hierosolymitani propter magna in Christianam Republicam merita, varia obtinuerunt à Summis Pontificibus, & à Supremis Principibus, ac Regibus privilegia: & nominatim exemptionis à quibuscumque oneribus & impositionibus publicis: super quorum executione orta fuit controversia in Curia Parlamenti Auticensis, in qua examinata fuerunt tria fundamenta dictæ inclytæ Religionis: quorum primum pendebat ex eo quod anno 1307. & die 22. Octobris, factum fuit excambium inter Carolum I. Regem Siciliæ, & Hierusalem, Comitem provincie Forcalquerii, & Pedemontium, & Venerabilem Fratrem Fulconem de Villaret, tunc Magnum Magistrum Hospitalis Sancti Ioannis Hierosolymitani, nomine ejusdem Hospitalis, de medietate indivisa civitatis Auricensis, territorii & tenementi illius, nec non domus nuncupatæ de la ferreressa, horti, & curiæ contiguæ; non tamen comprehensis in dicto excambio rebus per dictum Magnum Magistrum reservatis, videlicet Brevi nuncupato *du Prince*, Ecclesia sancti Ioannis, cum domo & orto contiguis, & omnibus possessionibus, ac servitiis in blado, & pecunia, furnis, domibus, & aliis possessionibus, trefenis, & laudemis, quæ dictum Hospitale habebat intra dictam civitatem, & territorium: quæ res reservatæ non comprehendebantur in dicta permutatione: remittendo tamen & cedendo dicto Regi & Comiti omne jus quod competeat dicto Hospitali in dicta Civitate, territorio & districtu; etiam si consisteret in meto & mixto impetio, jurisdictione alta & bassa, pedagiis, &c. necnon servitiis spectantibus in communi ad Curiam dicti Hospitalis & Principis, & vicissim dictus Rex cessit & remisit dicto Hospitali castra, & jurisdictiones, & alia bona designata in instrumento publico sumpto per Pelegrinum de Ganaso, Notarium publicum.

Vnde Domini Præceptores dictæ Religionis fundabant primum caput exemptionis, & immunitatis à quibuscumque collectis, taleis & impositionibus dictæ Civitatis Auricensis, saltem quoad bona quæ ab antiquo pertinebant ad dictam Religionem, reservata per dictum excambium (quæ dicuntur esse eadem, quæ hodie per ipsam possidentur:) quia supponitur quod ab antiquo titulus Principis in dicta civitate præfata Religionis competeat, quamvis non dubitetur quin illum ho-

die amiserit propter tanti temporis diuturnitatem, quod à tempore permutationis lapsus est.

Siquidem impositio, collectatum est quidem actus jurisdictionis, Salicet. in l. neminem, Cod. de sacrosanct. Eccles. Angel. & Imol. in l. 4. §. actor, ff. de re judic. Calderin. conf. 8. in fine sub tit. de constitut. Alexand. conf. 78. n. 3. in fine, lib. 6. Natta conf. 636. num. 78. † Et per consequens cum subditi nullam habeant jurisdictionem, maxime supra Principem, non possunt aliquam collectam imponere in præjudicium ipsius. Iam d. in contrarium permittitur Principi impositiones facere super suis subditis in casum necessitatis: ut advertit Petr. Gregor. de Republic. lib. 24. cap. 5. num. 3. neque enim quies gentium sine armis, neque arma sine stipendiis, neque stipendia sine tributis haberi possunt: ut dicit Cornel. Tacit. libro 4. h. historia, & tradit Diana part. 1. tract. 3. resolut. 12. & copiose comprobatur Sanfelice discip. unica de donatione tempore belli, per totam, & in propriis terminis Bec. dec. 213. num. 1. per textum in l. licitatio, §. fisci ff. de publican. & velligal. ibi, fisci ab omnium velligalium præstationibus immunes est. Peregrin. de jur. fisci, lib. 6. tit. 5. num. 24. † Cyriac. controvers. 141. num. 68. & 69. ubi vult hanc immunitatem esse realem. † Quod locum habet etiam si res immunis esset alienata à Principe, & ad eum postea iterum rediret: Cyriac. controvers. 297. num. 34. & 38.

Verum quia qualitas Principis nondum erat probata respectu temporis dictæ permutationis, saltem ex actis tunc pro parte Religionis exhibitis, consultus fuit recurrere ad alia fundamenta.

Secundum igitur pro exemptione fundamentum peritum fuit ex eo, quod certum est dictam Religionem tempore excambii habuisse medietatem jurisdictionis altæ & bassæ in dicta Civitate, ejusque territorio: & per consequens fuisse exemptam à quacumque præstatione collectarum ipsius Communitatis, quamvis impositæ fuissent ex causa belli: ut testatur Brun. conf. 103. per totum, Alciat. conf. 8. num. 4. vol. 3. † quia Domini jurisdictionales succedunt in iuribus Principis, qui non tenentur contribuere ad expensas, quantumvis extraordinarias, ex causa belli: Bertazol. conf. 42. n. 1. lib. 1. civilium, Cyriac. controvers. 297. n. 1. & 2. eademque ratio refertur per Solam in constitut. Sabaud. tit. de jur. emphyteut. in decreto, Lucet jur. part. 3. gloss. 2. num. 3. quem sequitur Thesaur. jun. lib. 1. quæst. forens. 8. n. 3. † attento quod bona, de quibus agitur, sunt dependentia ex feudo, & ea ratione immunita à collectis. Sord. conf. 423. n. 26. versic. remouetur quintum.

Neque obstat si opponatur, quod Domini Equites amittendo jurisdictionem mediante dicta permutatione, amiserunt etiam privilegium quod sibi competeat ratione illius. Quia non obstante remissione & cessione jurisdictionis, retinuerunt bona cum iuribus & privilegiis realibus concessis potius naturæ & qualitati bonorum, quam qualitati personarum: † quia persone non erant causa proxima, & immediata exemptionis: unde inferret privilegium esse reale, juxta distinctionem Oldradi conf. 224. n. 38. versic. post hoc ad argumenta: & Baldi conf. 355. Præmittendum est, n. 5. vers. iis præmissis, lib. 1. Tusch. litter. P. conclus. 746. n. 6.

Et de jure, quando Officium, vel Dignitas expiravit cum voluntate & beneplacito Principis, privilegia & exemptiones concessæ ratione Dignitatis remanent in statu, & robore suo in memoriam præfata Dignitatis: l. unica, Cod. de comit. qui provinc. reg. lib. 12. l. eam legem 45. Cod. de excusat. muner. lib. 10.

24 Petri Francisci de Tonduti Sanlegerii,

lib. 10. Boet. decif. 246. n. 4. versic. quinimo videtur quod si retineret. Butat. decif. 840. num. 2. ubi dicit Abbatillam, quæ renunciavit Abbatiæ sub beneplacito Summi Pontificis, retinere omnia privilegia, quibus prius gaudebat: Guid. Pap. decif. 377. ubi dicit Consiliarium, qui dimisit officium suum cum beneplacito Principis, gaudere eisdem immunitatibus, quibus antea gaudebat, licet ibid. Matthæus asserat iure Gallico illud non observari quoad Consiliarios.

10 Tertia ratio dictæ exemptionis, quæ præcipua & inexpugnabilis est, petitur ex origine & qualitate dictorum Equitum, ac privilegii per omnes Principes terræ illorum Ordini concessis. In primis siquidem certum est, illos gaudere immunitate Ecclesiastica, cum sint verè Religiosi, & tales habitus per totum mundum: Maynard. lib. 1. cap. 17. n. 1. Butat. decif. 2. n. 11. & 20. ubi plures decisiones allegantur, & hanc sententiam communi Doctorum calculo receptam esse ostenditur. † Exemptio autem Ecclesiasticorum fundata est in Scripturis sacris, & constitutionibus civilibus & canonicis: ut videre est cap. 47. Genesios, & apud Ioseph. libro 2. antiquit. Iudaicar. cap. 4. & 7. lib. 1. Esdræ, cap. 7. in Concilio Lateranensi, cap. non minus de immunit. Ecclesiar. Plura tradit Laudens. ad Plotum cons. ult. num. 8. & copiose ostendit Rot. decif. 139. per tot. part. 6. recent. ubi plures decisiones, iura, & auctoritates allegantur. † Et quamvis cessaret generalis illa consideratio, dicti Equites habent privilegia magis specialia, propter magna merita dictæ Religionis: ut ostendit Decian. cons. 51. num. 19. & sequentibus, vol. 3. & fusè comprobat Butat. decif. 391. per totam: quorum meritorum intuitu Summi Pontifices Clemens VII. Pius IV. & Pius V. Gregorius XIII. & Gregorius XIV. Clemens VIII. & plures alii Summi Pontifices concesserunt dicto Ordini Sancti Ioannis Hierosolymitani exemptionem generalem ab omnibus cuiuscunque generis oneribus & impositionibus, etiam causa belli factis, ut testatur Butat. dicta decif. 391. n. 8. Rot. in recentiorib. decif. 72. n. 6. part. 1. & decif. 65. n. 2. part. 5. Butat. dicta decif. 391. num. 8. Eandemque exemptionem ab omnibus collectis, & impositionibus prædicto Ordini concesserunt primi Reges, & Supremi Principes, & nominatim Raymundus de Bano tunc Princeps Araucensis, pro ut legitur in historia Melitensi, sub titulo, Des privileges dudit Ordre: fol. 32. & seqq.

13 Et in Gallia, dicti Equites per plurima Supremarum Curiarum attestata declarati fuerunt exempti, non solum à taleis & impositionibus Civitatum, sed etiam quod plus est, à Decimis quibuscunque, teste Chopin. de sacra politia, lib. 3. tit. 2. n. 9. † Et hoc non solum quoad ipsos, sed etiam quoad ipsorum colonos, & fhemarios ad modicum tempus, in vim ordinationis Caroli VI. & VII. quamvis Decimæ sint de iure divino, juxta communem resolutionem, quatenus concernunt necessariam Parochi sustentationem; quam quidem immunitatem, ultra Chopin. loc. citato, fusè comprobat Loner. in sua collect. arrestor. littera D, num. 37. ubi fusè agitur de exemptione Equitum prædictorum à solutione decimarum.

15 In executionem quorum privilegiorum Senatus Parisiensis in casu occurrenti, dum ageretur de contributione faciendâ pro munitione Regii exercitus, declaravit dictos Equites exemptos ab huiusmodi contributione, in persona Commendatoris de Laon, quia indebitè fuerat collectatus pro contributione

summa 20000. scutorum concernentium dictam Civitatem de Laon, post illius reductionem ad obedientiam Regiæ Majestatis: eademque ratione latum fuit simile attestum in favorem Commendatoris d'Auxerre contra Clerum ejusdem loci, mens. Maio, anno 1601. ut testatur Chenu in addit. ad Papon. lib. 5. tit. 1. arrest. 15.

Neque nocere potest dictis Equitibus solutio dictarum impositionum facta per plures annos. Quia tales solutiones factæ fuerunt in vim decretorum provisionalium, sine attributione alicujus novi patris ipsi partibus; & ita dictis Equitibus non præjudicat, ex notatis per Rebuff. in consil. Regiar. sentent. provisionalib. in præfat. n. 35. nec non art. 1. gloss. 1. per totam.

Præterea cum privilegium exemptionis concessum fuerit Equitibus intuitu meritorum, & periculorum, quæ ipsi quotidie subeunt contra communes fidei nostræ hostes; non potest illi præjudicare solutio per aliquot annos facta: pro ut decisum fuit apud Maitil. decif. 96. num. 8. quia tali casu concessio exemptionis habet vim contractus onerosi, Peregrin. cons. 7. num. 16. vol. 3. & de jur. fife. lib. 1. tit. 3. n. 29. Clar. in §. Dignus, quest. 3. num. 1. Menoch. cons. 307. n. 7. & cons. 379. n. 12. & 13. Roland. cons. 13. vol. 3. per totum, 7. num. 18. quia solutiones factæ per æconomos & præcuratores non possunt præjudicare Religioni, & privilegiis ipsius; imo ne ipsi quidem particulares Religiosi per actus aliquos possunt præjudicare privilegio in favorem Ordinis concessis: ut decidit Rot. coram Merlin. apud Tamburin. de jur. Abbat. decif. 104. n. 23. & 24. † Licet enim renuntiatio privilegii sit valida in præjudicium exempti, et videtur per Felin. in cap. cum accessissent, de cons. tamen hoc non habet locum quando privilegium respicit favorem alterius, quam renuntiantis: Rot. apud eundem decif. 81. num. 14. & sequentibus, 7. part. 10. scilicet verò cum non agatur de solutione voluntaria, sed coacta, quæ dictis Equitibus præjudicare non potest: Ofsalc. decif. 91. n. 19. versic. Secundo. † Et in omnem eventum, non noceret pro solutionibus in futurum faciendis: Purpurat. cons. 39. n. 16. † Sed stantibus clausulis decreti irritant, appositis in privilegiis dicto Ordini concessis, non potuit per tales solutiones Ordini, & particularibus illius præjudicari: ut notatur apud Butat. decif. 391. num. 10.

CAPVT CXXXIII.

Parochus, aut populus utrum teneantur ad conservationem & reparationem campanarum, siue ex necessitate sint, siue superflue. Et explicantur dicta superius part. 1. lib. 3. circa contributionem forensium ad expensas campanarum. Et quid in hoc possit consuetudo Denique utrum ad evitandum strepitum campanarum possit impediri constructio Ecclesiæ in loco vicino.

SVMMARIVM.

1 Salarium illius qui pulsat campanas ad expulsum das tempestates solvis debet per eos, qui possident bona in territorio.

2 Expensæ